

Justitiedepartementet
Ert dnr. Ju2025/01012

Yttrande: slutbetänkande Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några avslutande frågor (SOU 2025:45)

Örebro kommun har inbjudits att lämna yttrande över slutbetänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor* (SOU 2025:45). Nedan följer Örebro kommuns synpunkter.

Övergripande synpunkter

Örebro kommun är positiv till utredningens förslag om förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter. Örebro kommun anser att slutbetänkandet är ett bra förtydligande och ser fördelar i att dela den typen av information som föreslås eftersom det kan underlätta samverkan för att stärka arbetet mot brott. Förslagen bedöms ha stor betydelse för att effektivisera arbetet mot välfärdsbrott i kommunen, särskilt genom att möjliggöra ett mer proaktivt och rättssäkert samarbete mellan kommunala och statliga aktörer. Dessutom ser Örebro kommun att en sådan bestämmelse kan få förebyggande (avskräckande) effekt när oseriösa aktörer vet att möjligheten till informationsdelning finns.

Enligt Örebro kommuns bedömning kan betänkandets förslag bidra till förbättrad samverkan mellan förskolor, skolor, socialtjänst, polis och andra myndigheter. Detta möjliggör tidiga insatser för barn som riskerar att hamna i kriminalitet eller utsatthet. Eftersom nuvarande sekretessregler kan upplevas som hinder ger förslaget tydligare ramar för när och hur information får delas, vilket underlättar samverkan inom kommunen, exempelvis mellan skola och socialtjänst. Med bättre informationsflöde kan skolor och socialtjänst snabbare få kännedom om barn som behöver stöd, vilket bidrar till ett mer proaktivt agerande.

Örebro kommun vill dock påpeka att ökad informationsdelning också kan innebära att känsliga uppgifter om barn sprids mellan myndigheter. Det finns således en risk att barn stigmatiseras eller felaktigt bedöms utifrån delad information. Om vårdnadshavare upplever att information delas utan tydlig motivering kan det dessutom påverka relationen till skola och socialtjänst negativt. Därför är det viktigt att tydligt kommunicera syftet med informationsdelning.

Örebro kommun bedömer att utredningens förslag har potential att stärka arbetet mot välfärdsbrott, förbättra samverkan och öka rättssäkerheten. Förslagen bör genomföras med tillhörande stödinsatser för att säkerställa en effektiv och rättssäker tillämpning i kommunal verksamhet. Kommunerna behöver stöd i form av utbildning, tydliga riktlinjer och resurser för att hantera den ökade informationshanteringen. Nationella utbildningsinsatser bör erbjudas för att säkerställa en korrekt tillämpning av de nya reglerna. Örebro kommun efterfrågar även en samordnad satsning på system för säker och effektiv informationsöverföring.

Synpunkter på betänkandets förslag

Ny bestämmelse om utlämnande av icke-sekretessbelagda uppgifter på eget initiativ (6 kap. 5a § OSL)

Örebro kommun tillstyrker förslaget att myndigheter ska kunna lämna ut uppgifter som inte är sekretessbelagda på eget initiativ. Detta är särskilt viktigt i situationer där kommunen har information som kan vara avgörande för att andra myndigheter ska kunna upptäcka eller förebygga felaktiga utbetalningar.

LUFFA-lagen och underrättelseskyldighet

Örebro kommun är positiv till att LUFFA-lagen ger kommuner en skyldighet att lämna uppgifter till andra aktörer när det behövs för att motverka felaktiga utbetalningar. Detta skapar ett tydligare ansvar och stärker samverkan. Då exempelvis Socialförvaltningen behandlar en mängd uppgifter som omfattas av sekretess används LUFFA i arbetet för att stärka kontroll för att bekämpa oegentligheter.

Förtroende till myndigheterna

Slutbetänkandet behandlar frågan om allmänhetens och enskildas förtroende för myndigheter. Förekomsten av brott mot välfärden riskerar att påverka allmänhetens förtroende för myndigheter negativt och är en viktig anledning till att förbättra möjligheten till informationsutbyte mellan myndigheter i brottsförebyggande syfte. Betänkandet nämner också att förslaget kan komma att påverka förtroende negativt och att sekretessbestämmelserna inom socialtjänsten är viktiga för att den enskilde ska känna förtroende för socialtjänsten. Dock är den sammanfattade bedömningen att sekretess inom socialtjänsten ska ingå i generalklausulens tillämpningsområde.

Örebro kommuns bedömning är att även om den enskildes förtroende riskerar att påverkas av att dennes uppgifter delas mellan myndigheter så väger fördelarna med informationsutbyte tyngre. Förslaget kan även bidra till att det allmänna förtroendet för myndigheter stärks.

Johan Johansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande
Örebro kommun